



IKC FLORENCE NIGHTINGALE

GRO-UP KINDEROPVANG | OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS ZOETERMEER

Gedragsprotocol



Datum: juli 2025 besproken
Team: augustus 2025 besproken
MR:

Inleiding

In dit gedragsprotocol wordt beschreven op welke manier er op IKC Florence Nightingale preventief wordt gewerkt aan het voorkomen van ongewenst gedrag. In het tweede deel van het protocol wordt beschreven welke stappen de school neemt wanneer ongewenst gedrag vertoond wordt.

Dit gedragsprotocol is opgesteld met het volgende doel:

Leerlingen gaan met plezier naar IKC Florence Nightingale. Ze voelen zich veilig en kunnen zich, mede daardoor, optimaal ontwikkelen.

Leerlingen zijn zich bewust van het eigen handelen en de wijze waarop hij/zij hier zelfsturing aan kan geven.

Om een veilige school en leerklimaat te creëren binnen IKC Florence Nightingale is het van belang dat ieder respectvol met elkaar omgaat. Hierbij wordt ongewenst en grensoverschrijdend gedrag niet getolereerd binnen de school.

Wat verstaan we onder ongewenst gedrag?

Ongewenst gedrag wordt door leerkrachten en leerlingen ervaren en/of gesignaleerd op het moment dat de schoolafspraken niet worden nageleefd. Zie bijlage 1 voor de schoolafspraken.

Wat verstaan we onder grensoverschrijdend gedrag?

Van grensoverschrijdend gedrag is er sprake van het in gevaar brengen van de fysieke/ sociale veiligheid van zichzelf, medeleerlingen en/of leerkrachten. Daarnaast is het moedwillig stukmaken van materiaal ook grensoverschrijdend gedrag.

Wat verstaan we onder pesten?

Er is een verschil tussen plagen en pesten. Bij plagen worden er over en weer grapjes gemaakt en iedereen voelt zich fijn. Wanneer iemand zich niet veilig voelt kan hier over gesproken worden en wordt het opgelost. Bij pesten gaat het om structureel buitensluiten/ negeren, uitlachen, schelden, slaan, bezittingen vernielen of geld eisen van individuele- of een groepje leerlingen. Er wordt iemand bewust gekwetst. Niet iedereen voelt zich fijn en het lukt niet om dit op te lossen.

Groep 1/2

Jonge kinderen ervaren en ontdekken de wereld om zich heen vanuit zichzelf. Het begrenzen van gedrag valt onder de basis van het pedagogisch handelen binnen de groep. Om deze reden werken wij bij de kleuters niet met het kaartensysteem (zie time-out), maar met een time-in binnen de eigen groep en een time-out van maximaal 10 minuten bij de andere kleutergroep.

Ook in groep 1/2 wordt een leerling eerst gewaarschuwd. Indien het gedrag niet verbeterd kan er een time-in en uiteindelijk een time out plaatsvinden.

Preventief handelen

Op IKC Florence Nightingale wordt gewerkt aan het bevorderen van gewenst gedrag.

Preventief kunnen medewerkers van IKC Florence Nightingale veel doen om ongewenst gedrag zoveel mogelijk te voorkomen. Dit gebeurt onder andere door:

- Het uitdragen van en aanspreken op de schoolafspraken (zie bijlage 1) van IKC Florence Nightingale.
- Aan het begin van ieder schooljaar, na de kerstvakantie en tijdens de week tegen het pesten wordt duidelijk met de kinderen gesproken over het verschil tussen pesten en plagen en hoe je hiermee om moet gaan.
- De eerste weken van elk schooljaar wordt in alle groepen expliciet aandacht geschonken aan positieve groepsvorming/omgaan met elkaar (Gouden weken en goed van start).
- De eerste weken na de kerstvakantie wordt in alle groepen expliciet aandacht geschonken aan positieve groepsvorming/omgaan met elkaar (Zilveren weken).
- Er wordt tijdens de wekelijkse lessen sociaal-emotionele ontwikkeling (methode Kwink) nadrukkelijk aandacht geschonken aan hoe je met elkaar om moet gaan.
- De vijf kwinkslagen worden schoolbreed ingezet.
- Op ieder moment van de dag leeft de leerkracht de afspraken/regels na en bevestigt dit wanneer dit gezien wordt bij de leerlingen.
- Klas doorbrekende- en samenwerkingsactiviteiten dragen bij aan een gedeelde verantwoordelijkheid voor het sociaal emotioneel welzijn van alle betrokkenen van IKC Florence Nightingale.
- Tijdens de pauze zorgt de pleinwacht dat hij/zij 'zichtbaar' is door rond te lopen en contact te maken met de leerlingen. Leerkrachten spreken leerlingen op een positieve manier aan op het spel dat zij spelen. (Denk aan: Wat zijn jullie aan het spelen? Wat ziet het er hier gezellig uit? Vinden we dit spel allemaal leuk?)
- Er is een kwaliteitskaart "pleinwacht" opgesteld, waarin alle afspraken helder staan geformuleerd. De kwaliteitskaart wordt na de zomervakantie, na de kerstvakantie en na de meivakantie besproken in het team.
- De wijkagent en bureau halt verzorgen in de groepen 7 en 8 lessen over omgaan social media/groepsdruk etc.

Kwink

Kwink is een online-methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL). Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Kwink is gericht op preventie en het bevorderen van gewenst gedrag. Hierbij wordt actief gewerkt aan het creëren van een veilige groep. Kwink werkt vanuit een positieve benadering.

Op IKC Florence Nightingale wordt in groep 1 tot en met 8 minimaal vijfenveertig minuten per week gewerkt aan SEL.

Kwink gaat uit van vijf kwinkslagen. Deze worden aangeboden in de klassen en schoolbreed ingezet. Wij spreken dezelfde taal. Zie bijlage 2

- De aardigspreker
- De keuzechecker
- De verderkijker
- De zelfontspanner
- De zelfvertrouwer

Stimuleren gewenst gedrag

In iedere groep wordt aan het begin van het jaar de schoolafspraken besproken. Tijdens de eerste schoolweken wordt er veel tijd en aandacht besteed aan het inoefenen en eigen maken van de schoolafspraken. Alle aanwezigen op IKC Florence Nightingale hebben hierin een voorbeeldfunctie.

Daarnaast worden er, middels Goed van Start, gedragsafspraken gemaakt. Hierbij draait het om de vraag: "Wat voor groep willen wij zijn en wat is daarvoor nodig". Deze worden zichtbaar opgehangen in de groep.

Om groepsgewijs positief gedrag te bevorderen en belonen kan er gebruik gemaakt worden van een, door de leerkracht zelfgekozen, beloningssysteem. Mocht er meer nodig zijn in bijvoorbeeld de groepsdynamiek dan kan er in overleg met de AOK-er/directie besloten worden dat er gewerkt gaat worden middels de groepstickers. Deze aanpak is bekend bij het MT.

Time-out

Als er sprake is van herhaaldelijk ongewenst gedrag spreekt de leerkracht de leerling aan op zijn of haar gedrag, zie gele kaart en oranje kaart. Wanneer het ongewenste gedrag na herhaaldelijk waarschuwen aanhoudt, volgt een time-out, zie rode kaart. Als er sprake is van grensoverschrijdend gedrag volgt direct een time-out.

Wat is een time-in?

Een time-in is een maatregel waarbij een leerling gewaarschuwd wordt met een kaart en/of binnen de groep apart geplaatst wordt. Bij een time-in is er sprake van het begrenzen van ongewenst gedrag. De leerkracht blijft dichtbij om het gewenste gedrag te stimuleren.

Wat is een time-out?

Een time-out is een maatregel waarbij een leerling buiten de groep geplaatst wordt vanwege voortdurend ongewenst of grensoverschrijdend gedrag. De time-out vindt plaats na een time-in. Wanneer een leerling uit de groep wordt geplaatst, is dat altijd onder toezicht, met werk gegeven door de eigen leerkracht, in een vaste time-out groep. De leerling krijgt het werk mee wat op dat moment in de groep gemaakt moet worden met aanvullend werk. Iedere leerkracht zorgt zelf voor aanvullend materiaal.

Handelswijze time-out vanaf groep 3

In iedere klas zijn de schoolafspraken met de leerlingen besproken en zichtbaar opgehangen in het lokaal (zie bijlage 1). Iedere leerling conformeert zich hieraan door zijn of haar naam eronder te zetten.

Verwachtingen uitspreken

Mocht een leerling ongewenst gedrag vertonen, dan past de leerkracht de teach techniek **niet verstorend** ingrijpen toe. Hierbij is het van belang dat er subtiel wordt ingegrepen zonder dat de instructie stilgelegd hoeft te worden. Voorbeelden van **niet verstorend ingrijpen**:

- Non-verbaal
- Anonieme, individuele correctie
- Even snel de naam noemen
- Individuele correctie (privé)

Wanneer niet verstorend ingrijpen niet werkt, spreekt de leerkracht het gewenste gedrag uit middels de teach techniek klare taal:

Klare taal

Wij gebruiken specifieke en concrete aanwijzingen met een zichtbaar component om de leerlingen te vertellen wat wij van hen verwachten. Voorbeeld: in plaats van te zeggen dat een leerling moet opletten, zeg je 'Ik verwacht dat je oplet. Je zit op je stoel, je ogen zijn op mij gericht, je mond is dicht en je handen zijn leeg'.

Mocht een leerling doorgaan kan de verwachting nog een keer uitgesproken worden. Bij herhaling van het ongewenst gedrag gaan wij over op de waarschuwingen.

Gele kaart – 1e waarschuwing

Wanneer een leerling zich niet aan de schoolafspraken houdt, krijgt hij/zij een waarschuwing. Deze eerste waarschuwing leidt tot een gele kaart. Een gele kaart wordt gegeven wanneer een leerling herhaaldelijk een schoolafpraak overtreedt. Bij het geven van de gele kaart wordt het volgende benoemd:

- 1 Wat de leerling doet.
- 2 Wat de gevolgen zijn van het gedrag (bij een volgende waarschuwing een time-in).
- 3 Dat de eerste officiële waarschuwing wordt gegeven.
- 4 Uitspreken van positieve verwachtingen, wat moet de leerling laten zien.

Oranje kaart – time in

Wanneer een leerling zich voor de tweede keer niet aan de schoolafspraken houdt, krijgt hij/zij een tweede en tevens laatste waarschuwing. Deze tweede waarschuwing leidt tot een oranje kaart. Bij het geven van de oranje kaart wordt het volgende benoemd:

- 1 Wat de leerling doet.
- 2 Dat de tweede officiële waarschuwing wordt gegeven.
- 3 Wat de consequentie is -> werken in een andere groep.
- 4 Uitspreken van positieve verwachtingen, wat moet de leerling laten zien.

De leerling kan (gedurende maximaal 10 minuten) op een rustige plek in de klas gezet worden. **Er wordt gebruik gemaakt van de zandloper, om te zorgen dat de tijdsduur visueel zichtbaar is voor de leerling.**

Rode kaart – time out

Wanneer een leerling zich voor de derde keer niet aan de schoolafspraken houdt, krijgt hij/zij een derde waarschuwing. Deze derde waarschuwing leidt tot een rode kaart. Bij het geven van een rode kaart wordt het volgende benoemd:

- 1 Wat de leerling doet.
- 2 Dat er een time-out gegeven wordt.
- 3 Wat de consequentie is -> werken in een andere groep. Hierbij geeft de leerkracht aan hoelang de time-out duurt (zie dagdelen time-out).
- 4 Dat de leerling een reflectieblad invult, welke na de time-out met de leerkracht wordt besproken.

Tijdens een time-out wordt de leerling gedurende een dagdeel in een andere klas geplaatst.

Dagdelen time-out: ochtend (start tot eerste pauze), midden (eerste pauze tot tweede pauze), middag (tweede pauze tot einde schooldag).

Time-out aan het einde van de dag

Krijgt een leerling (vanaf groep 5) het laatste half uur van een dagdeel een time-out dat wordt de time-out uitgezet in het huidige dagdeel en het eerstvolgende dagdeel. Dit betekent dat de time-out ook door kan lopen op de eerstvolgende schooldag.

Stappenplan time-out

Leerlingvolgsysteem (ParnasSys)

Wanneer een leerling een time-out (rode kaart) heeft gekregen worden ouders diezelfde dag telefonisch op hoogte gebracht door de leerkracht. Ook wordt dit in ParnasSys geregistreerd.

Gesprek met ouders

Wanneer een leerling drie keer in een periode tussen twee vakanties een time-out nodig heeft gehad, worden ouders door de leerkracht uitgenodigd voor een gesprek. Adviseur Onderwijs en Kwaliteit (AOK) sluit aan bij het gesprek. Tijdens dit gesprek wordt besproken wat er nodig is om het gedrag te doorbreken. Bijvoorbeeld door aanmelding bij schoolmaatschappelijk werk, hulp bij opvoeden of andere zaken die van invloed zijn op het gedrag van het kind. Van het gesprek wordt een notitie gemaakt in ParnasSys. Deze notitie wordt ondertekend door ouders.

Officiële waarschuwing

Wanneer vaker dan drie keer per periode tussen twee vakanties in een time-out nodig is en ouders geen toestemming geven om besproken hulp om het gedrag te doorbreken in te zetten, worden leerling en ouders uitgenodigd voor een gesprek met de directeur. De directeur bepaalt of er voldoende gronden zijn om een leerling een officiële waarschuwing te geven. In dit geval worden ouders uitgenodigd op school voor een gesprek met de directeur en moeten ouders tekenen voor ontvangst van een officiële waarschuwing. Het ondertekende gespreksverslag wordt opgeslagen in ParnasSys.

Wanneer het gedrag aanhoudt en er tweede officiële waarschuwingen zijn gegeven, kan de directeur overgaan tot het schorsen van de leerling voor een bepaalde periode. Hierbij wordt het OPOZ-protocol 'Schorsen en verwijderen' gehanteerd. Een schorsing, langer dan een dag, wordt geregistreerd bij de Onderwijsinspectie en is inzichtelijk voor de leerplichtambtenaar.

Extreem grensoverschrijdend gedrag

Bij extreem grensoverschrijdend gedrag, zoals het uitschelden van een leerkracht, fysiek geweld, het bezit van wapens en andere verboden of gevaarlijke middelen wordt de leerling naar de directeur gestuurd of gebracht. De directeur bepaalt of er voldoende gronden zijn om een leerling een officiële waarschuwing te geven. In dit geval worden ouders uitgenodigd op school voor een gesprek met de directeur en moeten ouders tekenen voor ontvangst van een officiële waarschuwing. Het ondertekende gespreksverslag wordt opgeslagen in ParnasSys.

In een uitzonderlijk geval kan de directeur direct overgaan tot schorsen. Hierbij wordt OPOZ-protocol 'Schorsen en verwijderen' gehanteerd. Een schorsing wordt geregistreerd bij de onderwijsinspectie en is inzichtelijk voor de leerplichtambtenaar.

Ongewenst/grensoverschrijdend gedrag tijdens activiteiten intern/extern

Mocht een leerling zich niet gedragen tijdens activiteiten in of buiten school, dan zal de consequentie zijn dat de leerling niet kan deelnemen aan de eerstvolgende activiteit. Dit wordt gecommuniceerd naar ouders en wordt geregistreerd, met het reflectieblad, in Parnassys.

Time-out klassen

Wanneer een leerling een time-out heeft gekregen wordt de leerling voor een bepaalde periode buiten de klas geplaatst. Hieronder staat beschreven in welke klas de time-out plaatsvindt.

1-2a Gaat naar 1-2b

1-2b Gaat naar 1-2a

3 Gaat naar 4 of naar AOK/directie i.v.m. combinatiegroep

4 Gaat naar 3 of naar AOK/directie i.v.m. combinatiegroep

5 Gaat naar 7

6 Gaat naar 8

7 Gaat naar 5

8 Gaat naar 6

Bijlage 1:

Schoolafspraken

Op IKC Florence Nightingale hoort iedereen erbij!

- Wij respecteren elkaar.
- Wij luisteren goed naar een ander.
- Wij zijn aardig en behandelen anderen zoals we zelf behandeld willen worden.
- Wij passen goed op onze spullen en die van school.
- Wij werken en spelen rustig, samen is het leuker!

Time-out formulier groep 5 t/m 8

Wat is er gebeurd?

Hoe kwam dat?

Wat deed ik? Waarom deed ik het?

Wie had last van wat ik deed? Waarom?

Wat kan ik beter doen? Wat of wie heb ik hiervoor nodig?





IKC FLORENCE NIGHTINGALE

GROEP KINDEROPvang | OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS ZOETERHEE

Kwink-slag

De keuzechecker



Deze Kwink-slag hoort bij de methode Kwink voor sociaal-emotioneel leren, een uitgave van **kwintessens** © 2024

Kwink-slag

De verderkijker

Verplaats je in de ander

- Wat ziet de ander?
- Wat hoort de ander?
- Wat voelt de ander?
- Wat denkt de ander?



Kwink-slag

De zelfontspanner

Wees stil
Adem in
Adem uit
Voel je lijf
Kijk rustig om je heen

Sluit je
je ogen?



Kwink-slag

De zelfvertrouwer



- Sta stevig
- Gebruik een helpende gedachte
- Doe wat je kunt

